

Kwetsbaar

Ik kan me nog goed een situatie voor de geest halen uit mijn beginnersjaren als juf. Elke woensdag gaf ik les aan groep 6, een groep met pittige, mondige leerlingen. Deze dagen vond ik een uitdaging. Aan de ene kant moest ik het gewoon kunnen 'ik had toch immers mijn PABO-diploma?'. Anderzijds voelde ik me per week ongeschikter worden om de klus te klaren. Hoe ik probeerde om voorspelbaar, duidelijk, pedagogisch en consequent te zijn, het lukte me niet om de groep in het gareel te krijgen. Het leek erop alsof ze hun eigen programma draaiden en zich van mijn zorgvuldig voorbereide planning niets aantrokken. Collega's vragen hoe ik hiermee om moest gaan, durfde ik niet. Dan zou ik toch falen als leerkracht? Ouders bellen om te zeggen hoe het gedrag van zoon of dochterlief in de klas was? Nee, dat zeker niet. Ik zag het al voor me dat de ouders mij een veeg uit de pan zouden geven. Daar zou ik uiteindelijk niets mee opschieten. Ik had de overtuiging dat ik mezelf hieruit moest redden.

Eén van de thema's uit de oriëntatiefase van het onderzoek van Herbergzaam onderwijs is het kwetsbaar durven zijn. Brené Brown heeft veel aandacht voor het onderwerp kwetsbaarheid.

Kwetsbaarheid begint met moed. Moed om er te zijn en jezelf te laten zien.

Ze schrijft in haar boek *De kracht van kwetsbaarheid*: We verwachten van onszelf en van anderen dat we elke dag de schijn ophouden om anderen te laten zien hoe goed we alles voor elkaar hebben. Kwetsbaarheid is een emotie waar bijna niemand zich prettig bij voelt. We associëren het met onzekerheid en risico's. Toch is juist kwetsbaarheid de basis van alle mooie dingen in het leven als liefde, vertrouwen en vreugde.

Het lijkt simpel, maar voor ons is het vaak o-zo moeilijk om te vragen aan je collega 'ik weet het even niet meer, kan jij me helpen?'. Toch weet ik zeker dat er iemand voor je klaarstaat te helpen. Waarschijnlijk geven je collega's aan allemaal wel eens een 'ik-weet-het-niet-meer-momentje' te hebben gehad. Kwetsbaarheid leidt tot openheid, waardoor je als collega's gemakkelijker je vragen deelt. Het heeft ook een effect op de kinderen in je groep. Kinderen willen uiteindelijk weten wie je als leerkracht echt bent. Als jij een rol speelt voor de klas, prikken ze hier vroeg of laat doorheen. Door jouw kwetsbaarheid, draag je bij aan de veiligheid in de groep en zullen kinderen sneller iets van zichzelf delen.

Eén van de collega's die ik sprak tijdens de interviews, vertelde: 'Het is zo mooi als je ziet dat collega's elkaar aan het einde van de dag elkaar opzoeken. Vaak weten collega's wel als het pittig is geweest. Ze vragen hoe het verloop is geweest, bieden een luisterend oor en kunnen elkaar ook bijstaan met collegiale adviezen. Je kunt er echt voor elkaar zijn!'. Je hoeft het als leerkracht niet alleen te doen, je doet het werk als team met elkaar. Ook een thema waar we binnen het lectoraat mee aan de slag gaan, collectieve self-efficacy. We klaren de klus met elkaar!

Hoe het uiteindelijk is afgelopen met mij en die groep 6? Met vallen en opstaan zijn we het jaar doorgekomen, dat gelukkig wel. Toch ben ik blij dat ik in de jaren erna heb geleerd dat het niet helpt om je zelf te verstoppen achter een muur van 'schijn-zelfverzekerdheid'. Door het delen van mijn zwakte, heb ik mezelf mogen ontwikkelen tot een sterkere leerkracht. Juist een kwetsbare leerkracht, is een herbergzame leerkracht!

Brown, B. (2013). *De kracht van kwetsbaarheid: heb de moed om niet perfect te willen zijn*. Lev.